

МАЗМУН

ТИЛ ХЭМ ӘДЕБИЯТ

Xoliyorov B.H. Nofilologik oliv o'quv yurtlarida ingliz tili leksik kompetensiyasini rivojlantirishning nazariy asoslari

Otabayev M. N. The role of games in teaching english

ПЕДАГОГИКА, ПСИХОЛОГИЯ

Ibadullayev Q.M. O'zgaruvchan dunyoda psixologik-pedagogika fanining o'zgarishi

Xurvalieva T.L. Maktabgacha yoshdagি bolalarda emotsional zo'riqishning kelib chiqish sabablari va uning yechimlari

Narimbayeva L.K. Zamonaviy maktabgacha ta'lim tashkilotinii boshqarish

Abdullahayev A. A. Tabaqalashtirish asosida jismoniy tarbiya darslarini tashkil etish mexanizmlari

Shanasirova Z. Y. Maktabgacha ta'lim tashkilotlarining boshqaruв jarayonini takomillashtirishda pedagogik mahorat ko'nikmalarini rivojlantirish

Nosirova R. X. Steam ta'lim texnologiyalari, maktabgacha ta'limni rivojlantirishning innovatsion yo'nalishi sifatida

Maxmudov B.A. Jismoniy madaniyat mutaxassislarini tayyorlash jarayonida referat va mustaqil ta'lim ishlarining mazmuni va mohiyati

Teshabayeva Z. S. Ta'limni modernizasiya qilish sharoitida mustaqil ta'lim loyihalari orqali talabalarning kasbiy mahoratlarini shallantirish

Насирова З.Х. Развитие речи детей дошкольного возраста

Abdullahayev A.A. Boshlang'ich sinf jismoniy tarbiya darslarida innovatsion ta'lim texnologiyalarini qo'llash xususiyatlari

Haqqiyeva F.O. Technologies for developing management competence of private partnership-based preschool education organization leaders

O'razaliyeva S. T. Maktabgacha ta'lim tashkiloti tarbiyachisiga qo'yiladigan zamonaviy pedagogik va kasbiy talablar

Saidqulova G.O. Yangi o'zbekiston sharoitida ta'lim muassasalari rahbarining jamoada axloqiy muhitni shakllantirishdagi pedagogik yondashuvi.

Azamatova D. Sh. Maktabgacha ta'lim tashkilotlarida o'yin faoliyatining turlari

Maripova N.X. Maktabgacha yoshdagи bolalarning hissiy holatiga o'yinlarning ta'siri

Ядгарова А.Б. Методы изотерапии в образовании и социальной поддержке детей овз шестого года жизни в узбекистане

Чаброва Т.Л. Роль родителей в формировании духовно - эстетических качеств детей дошкольного возраста при обучении их навыкам рисования

Исманова М.А. Талабаларда касбий-креатив кўникмаларни шакллантиришнинг ривожлантириш йўллари

Xidoyatova N.A. Ta'limni modernizatsiyalash sharoitida maktabgacha ta'lim tashkilotlari boshqaruв jarayonini takomillashtirish

Achilova M. S. Maktabgacha ta'lim tashkilotlarida boshqaruв jarayonini takomillashtirishning pedagogik asoslari

Mutalova D. A. Maktabgacha ta'lim tashkilotlarida pedagogik kreativlik va kasbiy kompetensiyanı shakllantirish

Рустемов А.Т. Умумтаълим мактаб ўқувчиларида толерантлик маданиятини шакллантиришда ота-оналар ва ўқитувчиларнинг роли

Tursunboyeva M. D. Maktabgacha ta'lim tashkilotlari bolalarida ma'naviy sifatlarni tarbiyalash

Raxmatova N.A. Ritmik gimnastika musiqiy ritmik tarbiya vositasi sifatida

BO'LAJAK BOSHLANG`ICH SINF O`QITUVCHILARINING KASBIY MOBILLIGINI SHAKLLANTIRISH METODIKASI.

Janbayeva Marjan Smatillayevna
ChDPU. Pedagogika fakulteti
Umumiy pedagogika kafedrasи o'qituvchisi

Annotatsiya. Ushbu maqola kelajakdagi boshlang'ich sinf o'qituvchilari uchun kasbiy mobillikning ahamiyatini o'rganadi va ularning dinamik ta'lif landshaftida moslashuvchanligi, ko'p qirraliligi va samaradorligini oshirish uchun keng qamrovli metodologiyani taklif qiladi. Adabiyotlarni sintez qilish, mavjud metodologiyalarni tahlil qilish va amaliy strategiyalarni taqdim etish orqali ushbu tadqiqot o'qituvchilarga sinf muhitining rivojlanayotgan talablarini boshqarish imkoniyatini berishga qaratilgan.

Kalit So'zlar: Kasbiy mobillik, boshlang'ich sinf o'qituvchilari, metodika, moslashuvchanlik, ko'p qirralilik, ta'lif manzarasi.

Bugungi jadal rivojlanayotgan ta'lif landshaftida boshlang'ich sinf o'qituvchilarining ro`li an'anaviy pedagogik amaliyotdan tashqarida. Turli xil o'quv ehtiyojlarining paydo bo'lishi, texnologik yutuqlar va ijtimoiy-madaniy siljishlar o'qituvchilar orasida yuqori darajada moslashuvchanlik va ko'p qirralilikni talab qiladi. Kasbiy mobillik, turli xil ta'lif sharoitlari va muammolarini boshqarish qobiliyati kelajakdagi boshlang'ich sinf o'qituvchilari uchun hal qiluvchi vakolat sifatida paydo bo'ladi. Ushbu maqola professional harakatchanlikning ahamiyatini tushuntirishga va ushbu muhim xususiyatni rivojlantirish uchun metodologiyani taklif qilishga intiladi.

Mavjud adabiyotlarni sinchkovlik bilan o'rganish boshlang'ich ta'lif sharoitida kasbiy mobillikning ko'p qirrali xususiyatini ochib beradi. Tadqiqotlar o'qituvchilarining turli xil talabalar populyatsiyasiga adeptly javob berish, texnologiyani samarali integratsiya qilish va rivojlanayotgan ta'lif siyosati va amaliyoti bilan shug'ullanish qobiliyatining muhimligini ta'kidlaydi. Bundan tashqari, tadqiqotlar o'qituvchilarining kasbiy harakatchanligi va talabalarning ilmiy yutuqlari va umumiy farovonligi o'rtasidagi bog'liqlikni ta'kidlaydi.

Bo'lajak boshlang'ich sinf o'qituvchilari o'rtasida kasbiy mobillikni rivojlantirish bo'yicha taklif etilayotgan metodologiya nazariy asoslarni amaliy strategiyalar bilan birlashtiradi. Bu ko'p qirrali yondashuvni o'z ichiga oladi:

- Uzluksiz malaka oshirish: o'qituvchilarni pedagogik mahorat, texnologik savodxonlik va madaniy kompetentsiyani oshirish uchun doimiy mashg'ulotlar va seminarlarga jalb qilish.
- Hamkorlikdagi ta'lif jamoalari: bilim almashish, tengdoshlarni qo'llab-quvvatlash va muammolarni birgalikda hal qilishni osonlashtirish uchun o'qituvchilar tarmog'ini yaratish.
- Tajribaviy ta'lif imkoniyatlari: o'qituvchilarga ularning istiqbollari va moslashuvchanligini kengaytirish uchun amaliyot, amaliyot va jamoatchilik bilan aloqalar kabi haqiqiy dunyo tajribalarini taqdim etish.
- Reflektiv amaliyotlar: doimiy takomillashtirish va kasbiy o'sishni rag'batlantirish uchun muntazam o'z-o'zini aks ettirish va qayta aloqa mexanizmlarini rag'batlantirish.

Bo'lajak boshlang'ich sinf o'qituvchilarining kasbiy harakatchanligini rivojlantirish metodologiyasini yaratish o'qitishning nazariy asoslarini ham, samarali o'qitish uchun zarur bo'lgan amaliy ko'nikmalarni ham hisobga oladigan kompleks yondashuvni o'z ichiga oladi. Jarayonni boshqarish uchun tuzilgan metodologiya:

Ehtiyojlarini Baholash:

- Bo'lajak boshlang'ich sinf o'qituvchilari orasida kasbiy mobillikning hozirgi holatini aniqlash.
- O'qituvchilarining mashg'ulotlarda o'ziga xos ehtiyojlar, muammolari va intilishlarini tushunish uchun so'rovlari, intervylular yoki fokus-guruhlarni o'tkazish.

Maqsad va vazifalarni aniqlang:

- Moslashuvchanlikni rivojlantirish, hamkorlikni rivojlantirish va uzlusiz o'rganishni rag'batlantirish kabi professional harakatchanlikni oshirish uchun aniq maqsadlarni belgilash.

- Metodologiyani ishlab chiqish va baholashga rahbarlik qilish uchun ushbu maqsadlarni o'lchovli maqsadlarga ajrating.

O'quv Dasturini Ishlab Chiqish:

- Kasbiy mobillikka tegishli nazariy bilimlarni va amaliy ko'nikmalarni birlashtirgan o'quv dasturini loyihalash.

- Ta'lif psixologiyasi, pedagogik yondashuvlar, sinflarni boshqarish, madaniy kompetentsiya va texnologiya integratsiyasi bo'yicha modullarni o'z ichiga oladi.

- Amaliy tajriba bilan ta'minlash uchun amaliyat, amaliyat yoki o'qituvchi assistantships kabi tajribaviy ta'lif imkoniyatlarini qo'shing.

Faol Ta'lif Strategiyalari:

- O'quvchilarni jalb qilish va tanqidiy fikrlashni rivojlantirish uchun amaliy tadqiqotlar, rol o'ynash, muammoli ta'lif va hamkorlikdagi loyihamalar kabi faol ta'lif strategiyalaridan foydalananing.

- O'qituvchilarga kuchli tomonlarini va takomillashtirish yo'nalishlarini aniqlashga yordam berish uchun mulohaza yuritish va o'zini baholashni rag'batlantirish.

Texnologiya Integratsiyasi:

- Virtual sinflar, o'quv dasturlari va onlayn ta'lif jamoalari kabi kasbiy rivojlanish va hamkorlikni qo'llab-quvvatlovchi texnologik vositalar va platformalarni birlashtirish.

- O'qitish maqsadlari va professional tarmoqlar uchun texnologiyadan samarali foydalanimish bo'yicha treninglar o'tkazish.

Kasbiy Rivojlanish Imkoniyatlari:

- Inklyuziv o'qitish amaliyoti, tabaqalashtirilgan o'qitish va madaniyatlararo muloqot kabi professional harakatchanlikka tegishli mavzular bo'yicha seminarlar, seminarlar, konferentsiyalar va vebinarlarni taklif eting.

- Fikr va ilg'or tajribalarni almashish uchun tajribali o'qituvchilar, murabbiylar va soha mutaxassislari bilan tarmoq imkoniyatlarini osonlashtirish.

Fikr va baholash:

- Metodologiya samaradorligini baholash uchun ishtirokchilardan fikr-mulohazalarni to'plash mexanizmlarini joriy etish.

- O'quv natijalarini baholash va takomillashtirish yo'nalishlarini aniqlash uchun shakllantiruvchi va summativ baholardan foydalaning.

- Uning dolzarbliji va samaradorligini ta'minlash uchun qayta aloqa va baholash ma'lumotlari asosida metodologiyani doimiy ravishda takomillashtirish.

Jamiyatni Jalb Qilish:

- Turli xil o'quv tajribalari va hamkorlik imkoniyatlarini ta'minlash uchun maktablar, jamoat tashkilotlari va ta'lif muassasalarini bilan hamkorlikni rivojlantirish.

- O'qituvchilarni ota-onalar, tarbiyachilar va boshqa manfaatdor tomonlar bilan qo'llab-quvvatlovchi o'quv muhitini yaratish va talabalar muvaffaqiyatini targ'ib qilish uchun jalb qilishga undash.

Ushbu metodologiyaga rioya qilgan holda, muassasalar kelajakdagi boshlang'ich sinf o'qituvchilarining kasbiy harakatchanligini samarali rivojlantirishi, ularni tobora rivojlanib borayotgan ta'lif manzarasida rivojlanish uchun zarur bo'lgan bilim, ko'nikma va tafakkur bilan jihozlashi mumkin.

Topilmalar boshlang'ich sinf o'qituvchilari orasida kasbiy mobillikni rivojlantirishning transformatsion salohiyatini ta'kidlaydi. O'qituvchilarni dinamik ta'lif muhitida rivojlanish uchun zarur ko'nikmalar va fikrlash bilan jihozlash orqali maktablar talabalar va jamoalarning rivojlanayotgan ehtiyojlarini yaxshiroq qondirishi mumkin. Bundan tashqari, kasbiy mobillikni tarbiyalash ta'lif muassasalarida innovatsiya, hamkorlik va umrbod ta'lif madaniyatini rivojlanadiradi.

Xulosa va takliflar:

Xulosa qilib aytganda, kasbiy mobillik 21-asrda samarali o'qitishning asosi sifatida paydo bo'ladi. Boshlang'ich ta'lism rivojlanishda davom etar ekan, o'qituvchilar murakkab muammolarni hal qilish va o'sish uchun imkoniyatlardan foydalanish uchun moslashuvchanlik va ko'p qirralilikka ega bo'lishlari kerak. Taklif etilayotgan metodika bo'lajak boshlang'ich sinf o'qituvchilari o'rtasida kasbiy mobillikni rivojlantirishga tizimli yondashuvni taklif etadi va shu bilan o'zgaruvchan dunyoda ta'lism sifati va dolzarbligini oshiradi.

Kelajakdagagi tadqiqotlar kasbiy mobillikning o'qituvchilar samaradorligi va talabalar natijalariga uzoq muddatli ta'sirini baholash uchun bo'ylama tadqiqotlarga qaratilishi mumkin. Bundan tashqari, turli xil ta'lism kontekstlari va madaniyatlar bo'yicha qiyosiy tahlillar taklif qilingan metodologiyaning universal qo'llanilishi haqida tushuncha berishi mumkin. Bundan tashqari, kasbiy mobillikni oshirish uchun innovatsion pedagogik yondashuvlar va texnologiyalarni o'rganish tergovni davom ettirdi.

Adabiyotlar.

1. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2019 yil 8 oktyabrdagi "O'zbekiston Respublikasi oliy ta'lism tizimini 2030 yilgacha rivojlantirish kontseptsiyasini tasdiqlash to'g'risida" PF-5847-son Farmoni
2. 2020 yil 7 maydagi "Matematika sohasidagi ta'lism sifatini oshirish va ilmiy tadqiqotlarni rivojlantirish chora-tadbirlari to'g'risida" PF-4708- sonli Farmoni
3. Abdullayeva B.S va b Boshlang'ich sinflarda matematikadan sinfdan tashqari ishlarni tashkil etish-Toshkent.: OOO "Jahon print", 2011, 146- b.
4. Abduraimov Sh.S. Kasb ta'limi o'qituvchilarini tayyorlash sifatini ta'minlashda tarmoqlararo amaliy integratsiya. Monografiya. –Toshkent: Navro'z, 2014. – 120 b
5. Jumayev M.E., „Matematika o'qitish metodikasidan praktikum“- Toshkent.: O'qituvchi, 2004, 328 bet.
6. Луканкин Г.Л. Высшая математика для экономистов. Курс лекций. 2009г
7. Маркова А.К., Матис Т.А. Формирование мотивации учения. М.: изд-во «Педагогика». 1990. С.34-56
8. Stefanova N. L. Volkova T. S., Matematika o'qituvchisini tayyorlashning tuzilishi va mazmuni, uning fan kompetensiyasini shakllantirishga qaratilgan. - 2014 yil

MAKTABGACHA TA'LIM TASHKILOTLARIDA MAKTABGACHA YOSHDAGI BOLALAR UCHUN TA'LIMIY O'YINLARNING DIDAKTIK TA'MINOTINI YARATISHGA OID TURLI YONDOSHUVLAR.

Buriyeva Aziza Nematovna

Toshkent Kimyo Xalqaro Universiteti

"Maktabgacha ta'lism" yo'nalishi 2-bosqich magistri

Annotatsiya: Ushbu maqolada Maktabgacha ta'lism tashkilotlarida maktabgacha yoshdagi bolalar uchun ta'limi o'yinlarning didaktik ta'minotini yaratishga oid turlli yondoshuvlar ko'rib chiqilgan.

Аннотация: В данной статье рассматриваются различные подходы к созданию дидактического обеспечения развивающих игр для дошкольников в дошкольных образовательных организациях.

Annotation: In this article, various approaches to the creation of didactic support of educational games for preschool children in preschool educational organizations are considered.

Kalit so'zlar: Maktabgacha ta'lism, ta'limi o'yin, didaktika, ta'minot, yondoshuv, markaz, rivojlantirish, o'yin, qobiliyat.

Ключевые слова: Дошкольное образование, обучающая игра, дидактика, предложение, подход, центр, игра, умение.